

**Република Србија
УСТАВНИ СУД**

**ПРЕГЛЕД
РАДА УСТАВНОГ СУДА
У 2020. ГОДИНИ**

Београд, март 2021. године

ПРЕГЛЕД РАДА УСТАВНОГ СУДА У 2020. ГОДИНИ*

I

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Уставни суд, као Уставом Републике Србије (у даљем тексту: Устав) установљен самосталан и независан државни орган који штити уставност и законитост и људска и мањинска права и слободе, настојао је и током 2020. године да својим деловањем обезбеди целовиту и делотворну уставносудску заштиту кроз све своје надлежности, а посебно у домену нормативноправне контроле и одлучивања по уставним жалбама.

Уставни суд је у целој 2020. години радио у непотпуном судијском саставу од 13 судија. Почетком 2020. године (26. јануар) дужност председника Уставног суда преузела је судија Снежана Марковић, а 5. марта је за новог заменика председника изабран судија др Милан Шкулић.

Годишњим распоредом послова, који је 28. јануара донео председник Суда, одређене су судије које чине два велика већа и пет малих већа, а с обзиром на то да је Уставни суд радио у саставу од укупно 13 судија, одређене су судије које су замењивале недостајућег члана Првог и Петог малог већа, а председник Суда је за сваку седницу великих већа закључком одређивао недостајућег члана оба велика већа.

На рад Уставног суда у 2020. години у значајној мери је утицала пандемија заразне болести COVID-19, са којом се суочило читаво човечанство и због које је 15. марта у Републици Србији проглашено ванредно стање које је трајало до 6. маја. Ова криза јавног здравља, која је са својим драматичним последицама потресла цео свет, одразила се и на рад Уставног суда у 2020. години. Најпре, за време ванредног стања, у периоду од 16. марта до 20. маја нису одржаване седнице Уставног суда и великих већа, а од 19. марта до 11. маја нису одржаване седнице малих већа. Такође, на основу Одлуке о проглашењу ванредног стања („Службени гласник РС“, број 29/20), Уредбе о организовању рада послодавца за време ванредног стања („Службени гласник РС“, број 31/20) и Упутства о раду Уставног суда за време ванредног стања које је донео председник Уставног суда, за време трајања ванредног стања судије, запослени у Служби за уставне жалбе и жалбе, Служби за нормативну контролу и друге поступке и Служби за послове судске праксе радили су ван службених просторија Суда (рад од куће) послове који су се односили на стручну обраду предмета, израду нацрта и предлога одлука и стручну обраду судске праксе. Потом, за време ванредног стања, у складу са мерама и препорукама државних органа, а пре свега ради заштите здравља грађана, као и запослених у Уставном суду, Суд је од 23. марта па до престанка ванредног стања, обуставио рад канцеларије за пријем поднесака путем непосредног контакта са странкама, те су у наведеном периоду странке могле предати поднеске Уставном суду посредством поште, а сви поднесци који су пристигли у Уставни суд путем поште су у наведеном периоду благовремено заведени, формирану су предмети и исти достављени у рад. Дакле, Уставни суд је радио без прекида и за време ванредног стања, а рад је организован у складу са мерама и препорукама државних органа.

* Преглед рада је усвојен на 3. седници Уставног суда, одржаној 4. марта 2021. године.

Коначно, полазећи од противепидемијских мера Владе за сузбијање заразне болести COVID-19 од 20. новембра, председник Уставног суда је 24. новембра донео Упутство о привременој организацији радних процеса у Уставном суду, на основу којег су судије, као и запослени у Служби за уставне жалбе и жалбе, Служби за нормативну контролу и друге поступке и Служби за послове судске праксе радили од куће део послова који су се односили на стручну обраду предмета, израду нацрта и предлога одлука и стручну обраду судске праксе. Дакле, Уставни суд је почев од 15. марта био принуђен да се прилагоди овој ситуацији без преседана, да, с једне стране, рад организује у складу са мерама и препорукама државних органа, у циљу заштите здравља грађана, као и запослених у Уставном суду, а да, с друге стране, настоји да одржи континуитет у раду и да оствари све уставносудске надлежности у режиму рада примереном датим околностима, како би се основни радни процеси спровели у складу са планираном динамиком.

Преглед рада Уставног суда садржи податке о поступању Уставног суда по предметима из уставносудске надлежности, као и о другим пословима које је Уставни суд обављао, у складу с Уставом и законом.

II

ПОСТУПАЊЕ СА ПРЕДМЕТИМА И ОСНОВНИ СТАТИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ

а) Подаци о новопримљеним предметима

Као и претходних неколико година, број и врста предмета који су примљени у посматраном периоду и даље показују оптерећеност Уставног суда, пре свега, предметима уставних жалби.

Уставни суд је у току 2020. године примио 21.473 поднеска. Од примљених поднесака у 2020. години формиран је 13.421 нови предмет, што је 998 предмета мање у односу на 2019. годину, када је формирано 14.419 нових предмета, што значи да је број формираних предмета у 2020. мањи за 6,92% у односу на претходну годину. Од наведеног броја формираних предмета у току 2020. године, 13.164 чине предмети уставних жалби, 194 су предмети из других надлежности Уставног суда, а 63 су предмети у којима захтеви странака нису обухваћени уставним надлежностима Уставног суда (предмети са ознаком „Р“). Број новоформианих предмета уставних жалби (13.164) је за 948 предмета мањи него у претходној години, када је по поднетим уставним жалбама формирано 14.112 нових предмета. Дакле, из наведених података следи да је број предмета формираних по уставним жалбама поднетим у току 2020. године смањен за 6,71% у односу на 2019. годину. Међутим, потребно је указати на то да је Уставни суд и у 2020, као што је то био случај и у 2019. години, у циљу рационалнијег и ефикаснијег поступања, један уставносудски предмет формирао спајањем 10 или више уставних жалби у тзв. типским предметима (уставне жалбе различитих подносилаца којима се истиче повреда истог зајемченог права у истом поступку или у односу на исти оспорени појединачни акт), тако да је број новоподнетих појединачних уставних жалби знатно већи.

Када је реч о новоформианим предметима из других надлежности Уставног суда (предмети класификационе ознаке IV до XV), приметно је смањење њиховог укупног броја у односу на 2019. годину. Наиме, у 2020. години Уставни суд је примио 194 нова предмета уставносудске надлежности, а што је за 52 предмета, односно

21,13%, мање него у 2019. години, када је примљено 246 предмета у области нормативне контроле, предмета формираних по поднетим захтевима за решавање сукоба надлежности и предмета из осталих уставносудских надлежности.

Нових предмета у којима је тражена контрола сагласности закона с Уставом и потврђеним међународним уговором, контрола сагласности потврђеног међународног уговора с Уставом као и контрола уставности и/или законитости прописа и других општих аката било је укупно 180, што је за 19 предмета мање у односу на претходну годину, када је примљено 199 предмета. Када је у питању прилив нових предмета формираних по захтевима за решавање сукоба надлежности, и у 2020. години је настављен тренд смањења прилива ових предмета. Наиме, у 2020. години је Уставном суду поднето 10 захтева за решавање сукоба надлежности, што је за 34 захтева мање него у претходној години, када је поднето 44 захтева за решавање сукоба надлежности. У структури новопримљених уставносудских предмета у једном је поднет захтев за одлучивање о изборним споровима, у једном жалба на одлуку у вези са потврђивањем мандата народних посланика, у једном жалба судије изјављена против одлуке о престанку судијске функције, а у једном је поднет захтев за отклањање правних последица у извршењу одлуке Уставног суда.

б) Подаци о укупном броју предмета у раду у 2020. години

Укупан број предмета који су били у раду током 2020. године обухвата предмете који су на почетку године пренети као нерешени из ранијих година, а којих је било 21.763, затим предмете који су се водили као решени, а који су активирани у току 2020, којих је било 27, као и новопримљене предмете током 2020. године - 13.421, из чега следи да је током године у раду било укупно 35.211 предмета, што је 1.681 предмет мање у односу на број из 2019. године, када је у раду било укупно 36.892 предмета, а што је тада био највећи забележени број предмета у раду Уставног суда у току једне године.

Структура предмета које је Уставни суд имао у раду је следећа:

- 98,56% укупног броја предмета у раду чинили су предмети уставних жалби - номинално 34.702 (21.511 нерешених предмета из ранијих година, 27 предмета који су се водили као решени, а који су активирани у 2020. години и 13.164 новоформираних предмета);

- 1,26% укупног броја чинили су предмети из свих осталих уставносудских надлежности - номинално 444 предмета (250 нерешених предмета из ранијих година и 194 новопримљених предмета). Од овог броја у раду је било 414 предмета у којима је тражена оцена уставности и/или законитости општег акта (234 нерешена предмета из ранијих година и 180 нових предмета), 24 предмета по захтевима за решавање сукоба надлежности (14 предмета нерешених из претходне године и 10 нових предмета), а преосталих 6 предмета у раду чинили су предмети из свих осталих уставносудских надлежности (2 нерешена предмета из претходне године и 4 новопримљена предмета);

- 0,18% преосталих предмета у раду, што номинално износи 65 предмета, чине „Р“ предмети (2 пренета из ранијих година и 63 новопримљена предмета).

в) Подаци о броју решених и нерешених предмета на крају 2020. године

Уставни суд је током 2020. године решио укупно 12.315 предмета. Међу решеним предметима су: 12.056 предмета уставних жалби, 183 предмета нормативне контроле и 24 предмета из осталих надлежности Уставног суда (укупно 207), а решених „Р“ предмета је било 52.

У 2021. годину пренето је укупно 22.896 нерешених предмета и то: 22.646 предмета уставних жалби, 231 предмет нормативне контроле и 6 предмета из осталих уставносудских надлежности (укупно 237), док је нерешених „Р“ предмета пренето 13.

Изнети статистички подаци указују да је у посматраном периоду у Уставном суду смањен број нерешених предмета нормативне контроле и других уставносудских надлежности, али је повећан број нерешених уставних жалби и „Р“ предмета.

У вези са изнетим, треба указати да су на остварене резултате, пре свега, утицале ванредне околности проузроковане пандемијом заразне болести COVID-19, са којом се суочило читаво човечанство, а која није поштедела ни Уставни суд. Поред тога, на повећање броја нерешених предмета уставних жалби објективно је утицала чињеница да је Уставни суд у целој 2020. години радио у непотпуном судијском саставу од 13 судија.

Свакако, без обзира на то што је повећање укупног броја нерешених предмета (а као последица превасходно већег броја нерешених уставних жалби) дошло из разлога на које Уставни суд није могао утицати, Суд ће и у наредном периоду наставити да предузима мере како би обезбедио да се број нерешених предмета у целини, а посебно уставних жалби, континуирано смањује.

У прилогу Прегледа рада Уставног суда за 2020. годину дати су ближи подаци о структури предмета према појединим надлежностима Уставног суда, изражени у нумеричком и графичком облику.

III

РЕШАВАЊЕ ПРЕДМЕТА ИЗ УСТАВНОСУДСКЕ НАДЛЕЖНОСТИ

1. Оцена уставности и законитости и сагласности са потврђеним међународним уговорима

Структура заступљености предмета према појединим надлежностима Уставног суда остала је непромењена у односу на претходних неколико година. Наиме, надлежност Уставног суда за одлучивање о сагласности закона и других општих аката с Уставом и потврђеним међународним уговорима, тзв. нормативна контрола, која је пре доношења важећег Устава Републике Србије од 2006. године била основна и доминантна, иако од изузетног значаја за заштиту уставности и законитости, и даље је заступљена у мањем обиму. Уставни суд је током 2020. године имао у раду укупно 414 предмета у којима је тражена нормативна контрола оспореног општег правног акта (234 нерешених предмета из ранијих година и 180 новопримљених предмета).

У току посматране године, решена су укупно 183 предмета нормативне контроле, тако да је остао нерешен 231 предмет.

Одлучујући поводом поднетих предлога и иницијатива којима је затражена оцена уставности и законитости, а у појединим предметима и сагласности са потврђеним међународним уговорима, Уставни суд је донео 17 одлука о утврђивању несагласности са Уставом и/или законом, односно потврђеним међународним уговором.

Структура предмета нормативне контроле који су окончани доношењем одлуке о утврђивању несагласности с Уставом и/или законом, односно потврђеним међународним уговором, посматрано према врсти оспорених аката, је следећа: закони - 3 предмета; уредбе и други акти Владе - 1 предмет; акти министарстава и других

републичких органа и организација - 1 предмет; акти органа јединица локалне самоуправе (општина и градова) - 7 предмета; остали општи правни акти (јавних служби, привредних друштава, банака, удружења и других организација, колективних уговора) - 5 предмета.

Уставни суд је донео 7 решења о одбацивању иницијатива за покретање поступка за оцену уставности/и или законитости, а у појединим предметима и сагласности са општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима.

Структура предмета нормативне контроле који су окончани доношењем решења о одбацивању иницијативе, према врсти оспорених аката, је следећа: закони - 3 предмета; акти које заједно доносе председник Републике, председник Народне скупштине и председник Владе - 1 предмет; акти министарстава и других републичких органа и организација - 1 предмет; акти органа јединица локалне самоуправе - 1 предмет; остали општи правни акти (јавних служби, привредних друштава, банака, удружења и других организација, колективних уговора) - 1 предмет.

Уставни суд је донео 148 закључака којима су одбачени предлози и иницијативе за оцену уставности и/или законитости због тога што је утврђено да не постоје процесне претпоставке за вођење поступка и одлучивање.

Уставни суд је у 3 предмета закључком обуставио поступак и то: у 1 предмету је обуставио поступак, јер је у току поступка пред Уставним судом подносилац иницијативе престао да постоји, у 1 предмету доношењем новог акта престале су да постоје процесне претпоставке за вођење поступка, а у 1 предмету је повучена иницијатива. У 1 предмету Уставни суд је закључком одредио застајање са поступком.

Такође, Уставни суд је у 7 предмета покренуо поступак за оцену уставности/законитости и то: закона - у 6 предмета, а аката органа јединица локалне самоуправе - у 1 предмету, с тим да је у једном предмету, након што је покренут поступак за утврђивање неуставности и несагласности са потврђеним међународним уговором, донета утврђујућа одлука.

Као и претходних година највећи број поступака за оцену уставности и законитости Уставни суд покрене поводом иницијатива које упућују грађани, а далеко је мањи број поступака који су, сагласно Уставу и Закону о Уставном суду, покренути подношењем предлога од стране овлашћеног предлагача.

1.1. Закони и други општи акти Народне скупштине

Одлучујући током 2020. године у предметима у којима су биле оспорене одредбе закона, Уставни суд је донео: 3 одлуке о утврђивању неуставности појединих одредаба закона, односно њиховој несагласности са потврђеним међународним уговорима, 3 решења о одбацивању иницијатива за покретање поступка за оцену уставности, односно сагласности са општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима оспореног закона, јер изнетим разлозима оспоравања нису били поткрепљени наводи да има основа за покретање поступка за оцену уставности, и 61 закључак о одбацивању предлога и иницијатива за оцену уставности, због тога што је утврђено да не постоје процесне претпоставке за вођење поступка и одлучивање. Истовремено је донето 6 решења о покретању поступка за оцену уставности одредаба закона, од чега је 1 предмет током 2020. године окончан доношењем утврђујуће одлуке.

Уставни суд је одлуком IУз-316/2015 од 5. марта 2020. године утврдио да одредба члана 10. став 7. Закона о озакоњењу објеката („Службени гласник РС“, број 96/15) није у сагласности с Уставом.

Одлуком IУз-216/2018 од 3. децембра 2020. године Уставни суд је утврдио да одредбе члана 17. став 2. и члана 18. ст. 2, 4. и 6. Закона о финансијској подршци породици са децом („Службени гласник РС“, бр. 113/17 и 50/18) нису у сагласности са Уставом, с тим да је посебним решењем одложено објављивање наведене одлуке у „Службеном гласнику Републике Србије“ за шест месеци од дана њеног доношења.

Уставни суд је одлуком IУз-247/2018 од 17. децембра 2020. године утврдио да одредба члана 14. став 8. Закона о финансијској подршци породици са децом („Службени гласник РС“, бр. 113/17 и 50/18) у делу који гласи: „ако је код надлежног органа евидентирано најмање шест најнижих основица на које су плаћени доприноси на примања која имају карактер зараде“, није у сагласности са Уставом и потврђеним међународним уговором, с тим да је посебним решењем одложено објављивање наведене одлуке у „Службеном гласнику Републике Србије“ за шест месеци од дана њеног доношења.

1.2. Акти које заједно доносе председник Републике, председник Народне скупштине и председник Владе

У предметима оцене уставности и законитости аката које заједно доносе председник Републике, председник Народне скупштине и председник Владе, Уставни суд је донео 1 решење о одбацивању иницијативе и 1 закључак којим је иницијатива одбачена.

Уставни суд је решењем IУо-42/2020 од 21. маја 2020. године одбацио иницијативе за покретање поступка за оцену уставности и законитости Одлуке о проглашењу ванредног стања („Службени гласник РС“, број 29/20), коју су на основу члана 200. став 5. Устава заједно донели председник Републике, председник Народне скупштине и председник Владе.

1.3. Уредбе и други акти Владе

У предметима оцене уставности и законитости уредби и других аката Владе, Уставни суд је донео једну утврђујућу одлуку и 18 закључака о одбацивању иницијатива због недостатка процесних претпоставки за поступање Уставног суда.

Уставни суд је одлуком IУо-45/2020 од 17. септембра 2020. године утврдио да одредбе члана 4в став 6, члана 4г став 6. и члана 4д став 2. Уредбе о мерама за време ванредног стања („Службени гласник РС“, бр. 31/20, 36/20, 38/20, 39/20, 43/20, 47/20, 49/20, 53/20, 56/20, 57/20, 58/20 и 60/20) и члана 2. Уредбе о прекршају за кршење Наредбе министра унутрашњих послова о ограничењу и забрани кретања лица на територији Републике Србије („Службени гласник РС“, број 39/20), у делу који гласи: „без обзира на забрану из члана 8. став 3. Закона о прекршајима („Службени гласник РС“, бр. 65/13, 13/16 и 98/16 - УС)“, нису у време важења биле у сагласности с Уставом и потврђеним међународним уговором.

1.4. Прописи и други општи акти министарстава, правосудних и других републичких органа и организација

По спроведеном поступку у предметима у којима је оспорена уставност и/или законитост прописа и других општих аката министарстава, правосудних и других републичких органа и организација, Уставни суд је донео 1 одлуку о утврђивању неуставности и незаконитости општег акта, 1 решење о одбацивању иницијативе и 16 закључака о одбацивању иницијатива због процесних недостатака.

1.5. Општи акти органа локалне самоуправе и месних заједница

У предметима у којима су оспорени општи акти органа локалне самоуправе и месних заједница, Уставни суд је донео 7 одлука о утврђивању неуставности и незаконитости одредаба оспорених општих аката, 1 решење о одбацивању иницијативе за покретање поступка за оцену уставности и законитости и 1 решење о покретању поступка. У 36 предмета Уставни суд је поднете иницијативе закључком одбацио због процесних недостатака, у 2 предмета је закључком обуставио поступак, а у једном предмету је застао са поступком. У односу на претходну годину, повећан је број утврђујућих одлука, а смањен је број закључака којима су одбачене иницијативе због недостатка процесних претпоставки.

1.6. Акти привредних друштава, јавних служби и других организација и колективни уговори

У предметима у којима су иницијативама оспорене одредбе колективних уговора, општих аката јавних предузећа и других привредних друштава, установа и других правних лица, Уставни суд је донео 5 утврђујућих одлука, 1 решење о одбацивању иницијативе за покретање поступка за оцену уставности и законитости, у 1 предмету је донео закључак о обустави поступка, а у 16 предмета нису биле испуњене процесне претпоставке за мериторно одлучивање, те је Суд предмете решио доношењем закључака о одбацивању иницијатива.

2. Поступање у оквиру надлежности за решавања сукоба надлежности

У току 2020. године Уставни суд је у предметима формираним по захтевима за решавање сукоба надлежности донео 16 решења којима је одредио орган надлежан за поступање у конкретном предмету и 3 закључка којима је одбацио захтеве за решавање сукоба надлежности, јер је утврдио да формалноправно нема поступка поводом кога би Уставни суд решавао сукоб надлежности.

Највећи број предмета односио се на захтеве за решавање негативног сукоба надлежности између републичког органа управе и органа јединица локалне самоуправе у којима је донето 12 решења о утврђивању надлежног органа. У 2 предмета донето је решење о утврђивању надлежног органа поводом негативног сукоба надлежности између Прекршајног суда и Министарства унутрашњих послова. У 1 предмету је донето решење о утврђивању надлежног органа поводом негативног сукоба надлежности између Апелационог суда и Уставног суда у вези са одлучивањем о повреди права на суђење у разумном року, а у 1 предмету је донето решење о

утврђивању надлежног органа поводом негативног сукоба надлежности између суда и органа јединице локалне самоуправе.

3. Поступање у оквиру надлежности за одлучивање о изборним споровима

Сагласно Уставу, Уставни суд је надлежан да одлучује о изборним споровима само уколико није обезбеђена друга судска заштита. Будући да је Законом о избору народних посланика за решавање спорова који настану током изборног процеса и за заштиту изборног права до потврђивања посланичког мандата обезбеђена судска заштита пред Управним судом, то је Уставни суд у предмету VУ-108/2020 закључком од 29. јула 2020. године одбацио поднети захтев.

4. Одлучивање по жалбама на одлуку у вези са потврђивањем мандата

Уставни суд је у току 2020. године одлучивао у 1 предмету поводом изјављене жалбе на одлуку о потврђивању мандата народних посланика. Имајући у виду чињенично стање у предмету, а полазећи од уставног оквира и законске одредбе којом је прописана активна легитимација за обраћање Уставном суду у односу на одлуку Народне скупштине о потврђивању мандата народних посланика, Уставни суд је закључком VIУ-118/2020 од 6. августа 2020. године одбацио поднету жалбу због недостатка активне легитимације подносиоца жалбе.

5. Поступак по жалбама судија, јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца на одлуку о престанку функције

По жалбама судија, јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца изјављеним на одлуку о престанку функције, Уставни суд је током 2020. године решио 1 предмет и у том предмету је решењем VIIIУ-180/2019 од 19. маја 2020. године жалба одбачена као очигледно неоснована.

6. Поступак по уставним жалбама

Уставни суд је у 2020. године решио 12.056 предмета уставних жалби, док је 22.646 предмета пренето као нерешено у 2021. годину.

У структури решених предмета је 1.031 одлука којом је мериторно одлучено о истакнутој повреди зајемченог права (8,56% решених предмета) и 7.498 решења о одбацивању уставних жалби (62,19% решених предмета). Преосталих 29,25% предмета решено је обуставом поступка (41 предмет) или на други процесни начин (3.486 предмета).

Број донетих мериторних одлука у 2020. години (1.031) је повећан за 22,15% у односу на 2019. годину када је мериторно решено 844 предмета.

Посматрано са становишта исхода поступка у односу на 2019. годину, повећан је и проценат одлука којима је уставна жалба усвојена. Наиме, у току 2020. године донето је 917 усвајајућих одлука, што је за 17,86% више него 2019. године, када је усвојено 778 уставних жалби. У преосталих 114 предмета Уставни суд је донео одлуку којом се уставна жалба одбија као неоснована.

Одлукама којима су усвојене уставне жалбе најчешће је утврђена повреда права на правично суђење из члана 32. став 1. Устава - у 537 одлука, повреда права на суђење у разумном року у поступку који је окончан и у неокончаним управним поступцима – у 250 одлука, као и повреда права на имовину - у 179 одлука. У 1 одлуци утврђена је повреда права на непристрасан суд, као елемент права на правично суђење. Због неједнаког поступања судова у истим чињеничним и правним ситуацијама Уставни суд је у 8 одлука утврдио повреду права на правну сигурност, као елемент права на правично суђење, а у 7 одлука повреду права на једнаку заштиту права из члана 36. став 1. Устава. Повреда права на правно средство из члана 36. став 2. Устава утврђена је у 10 одлука. У 1 предмету утврђена је повреда права из члана 39. став 3. Устава, у 1 предмету утврђена је повреда права детета из члана 64. став 3. Устава, а у 1 предмету је утврђена повреда права родитеља из члана 65. Устава.

У кривичноправној области донета је 1 одлука којом је утврђена повреда права на слободу и безбедност из члана 27. став 1. Устава, 5 одлука којима је утврђена повреда права из члана 27. став 3. Устава, 1 одлука којом је утврђена повреда допунског права у случају лишења слободе без одлуке суда из члана 29. став 2. Устава, 6 одлука којима је утврђена повреда права из члана 30. став 3. Устава, 1 одлука којом је утврђена повреда права на ограничено трајање притвора из члана 31. став 1. Устава, а у 1 одлуци је утврђена повреда права из члана 31. став 2. Устава. У 1 одлуци утврђена је повреда права на правну сигурност у казненом праву из члана 34. став 4. Устава.

Уставни суд је поводом утврђених повреда уставних права у 233 предмета утврдио и право подносилаца уставних жалби на накнаду нематеријалне штете, док је у 178 предмета утврдио право на накнаду материјалне штете на терет средстава буџета Републике Србије, као начина отклањања последице утврђене повреде права на имовину. Укупна висина утврђене накнаде нематеријалне штете износи 518.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, док је висина накнаде материјалне штете утврђивана у износима потраживања који су утврђени извршним судским одлукама, а који су остали ненаплаћени у стечајним или извршним поступцима. Уставни суд је, у складу са одредбом члана 89. став 2. Закона о Уставном суду, у 543 предмета поништио појединачни акт којим је учињена повреда уставног права и одредио да доносилац тог акта поново одлучи о спорном питању, док је, на основу члана 87. Закона о Уставном суду, у 2 одлуке проширио дејство своје одлуке на трећа лица.

На крају, с обзиром на то да је пред Европским судом за људска права поднет одређени број представки против Републике Србије, Уставни суд налази потребним да наведе и неке податке о раду Европског суда за људска права у 2020. години у односу на представке поднете против Републике Србије. Европски суд за људска права је у 2020. години пресудама одлучио у 5 предмета по представкама поднетим против Републике Србије, при чему је у 4 пресуде утврђена повреда неког од права зајемчених Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода и протоколима уз њу (права на правично суђење и права на имовину, као и права на поштовање приватног и породичног живота), а у 1 пресуди је утврђено да нису повређена права зајемчена Европском конвенцијом. У истом периоду је Европски суд за људска права донео и 29 одлука, од којих су у 10 одлука представке проглашене неприхватљивим (због неисцрпљености делотворних правних лекова; због несагласности *ratione materiae* са одредбама Европске конвенције или протокола уз њу; због очигледне неоснованости; због злоупотребе права на представку), а у 19 је одлучено да се представке избришу са листе предмета (због постигнутог пријатељског поравнања; због тога што се на основу околности случаја може закључити да подносилац

представке не намерава да даље учествује у поступку; због тога што се на основу околности може закључити да је ствар решена у домаћем правном поретку, због тога што се на основу околности може закључити да „из сваког другог разлога није оправдано наставити са испитивањем представке“ - на основу једностране декларације).

IV

НОРМАТИВНА ДЕЛАТНОСТ

Уставни суд је у току 2020. године донео:

- Правилник о изменама и допунама Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Стручној служби Уставног суда;
- Правилник о ближем уређивању начина планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци, начина планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује;
- Одлуку о изменама и допунама Одлуке о одређивању положаја и разврставању радних места и послова у Стручној служби Уставног суда;
- Одлуку о допуни Одлуке о платама запослених у Стручној служби Уставног суда;
- Упутство о раду Уставног суда за време ванредног стања;
- Упутство о раду канцеларије Уставног суда за непосредан пријем поднесака за време ванредног стања;
- Упутство о привременој организацији радних процеса у Уставном суду.

Уставни суд је, такође, усвојио редовне годишње документе (Финансијски план Уставног суда за 2020. годину и План јавних набавки Уставног суда за 2020. годину), утврдио Предлог буџета Уставног суда за 2021. годину и донео Кадровски план Стручне службе Уставног суда за 2020. годину.

V

ОДНОС УСТАВНОГ СУДА И НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Поступајући на основу одредаба Закона о Уставном суду (чл. 33. и 107.) и Пословника о раду Уставног суда (члан 46.), Уставни суд је Народној скупштини достављао на одговор, односно мишљење поднете предлоге и иницијативе за покретање поступка за оцену уставности закона, односно сагласности закона са Уставом и потврђеним међународним уговором у предметима у којима су постојале процесне претпоставке за вођење поступка пред Уставним судом.

VI

ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКА УСТАВНОГ СУДА

Према одредби члана 166. став 2. Устава, одлуке Уставног суда су коначне, извршне и општеобавезујуће, а одредбом члана 104. става 1. Закона Уставном суду је утврђена обавеза државних и других органа, организација којима су поверена јавна овлашћења, политичких странака, синдикалних организација, удружења грађана или

верских заједница да, у оквиру својих права и дужности, извршавају одлуке и решења Уставног суда. У случају неизвршења одлуке Уставног суда, под условима и на начин прописан законом, заинтересовано лице се може обратити Уставном суду захтевом за извршење одлуке Уставног суда. Таквих предмета у раду Уставног суда је све мање, што указује на чињеницу да се претходно наведене одредбе Устава и закона у највећој мери поштују.

У посматраном периоду Уставни суд је, решавајући о захтевима за отклањање правних последица у извршењу одлуке Уставног суда, одбацио те захтеве због непостојања процесних претпоставки за поступање Уставног суда (закључак ХУ-15/2020 од 25. фебруара 2020. године).

VII

ОБЛИЦИ И МЕТОД РАДА УСТАВНОГ СУДА

Положај и надлежности, као и основе поступања Уставног суда, темеље се на одредбама Устава и Закона о Уставном суду, а унутрашња организација, начин рада и друга питања од значаја за рад Уставног суда ближе су уређени Пословником о раду Уставног суда.

1. Седнице Уставног суда и већа

У току 2020. године, у складу са прописаном организацијом, Уставни суд је одлучивао на седницама Уставног суда, седницама два велика већа и седницама пет малих већа.

Одржано је укупно 19 седница Уставног суда, 32 седнице великих већа и 137 седница малих већа.

2. Радна тела

Као и током ранијих година, ради ефикаснијег одлучивања на седницама, претходна расправа о појединим спорним правним питањима која су се појављивала у предметима, као и предлози одлука, разматрани су на седницама сталних радних тела и то:

- I Одбора за уставне жалбе из области грађанског права, који је надлежан за разматрање предлога одлука у предметима из области грађанске материје, осим оних које су таксативно наведене као надлежности II Одбора (одржано је 18 седница, на којима су разматрана 333 предлога одлука),

- II Одбора за уставне жалбе из области грађанског права, који је надлежан за разматрање предлога одлука у предметима из области привредног права, радног права и спорова из породичног права (одржано је 17 седница и разматрано 76 предлога одлука),

- Одбора за уставне жалбе из области кривичног права (одржано је 14 седница, на којима је разматран 101 предлог одлука),

- Одбора за уставне жалбе из области управног права (одржано је 15 седница, на којима је разматран 71 предлог одлука),

- Редакционе комисије (одржано је 30 седница, на којима је у 641 предмету утврђен коначни текст усвојене одлуке или решења),

- Комисије за праћење остваривања уставности и законитости (одржана једна седница, на којој су разматрана питања из делокруга послова тог радног тела),
- Комисије за организациона и финансијска питања (одржано је 15 седница, на којима су утврђени предлози општих аката Суда и предлози решења за постављење државних службеника на положај у Стручној служби Уставног суда, предлози решења о премештају на положај руководиоца Службе за послове судске праксе и секретара одбора за уставне жалбе и о престанку радног односа и рада на положају),
- Уређивачког одбора Билтена судске праксе Уставног суда (одржана је једна седница, на којој су разматрана питања из делокруга послова тог радног тела).

VIII

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Председник и судије Уставног суда учествовали су, током 2020. године, на скуповима у земљи и иностранству. У реализацији својих активности Уставни суд је сарађивао са другим државним органима, међу којима нарочито са Министарством спољних послова, Министарством унутрашњих послова и Управом за заједничке послове републичких органа.

У извештајном периоду Уставни суд је сарађивао са другим уставним судовима у оквиру струковних удружења и скупова. С обзиром на околности које су пратиле пандемију вируса COVID-19, међународне и регионалне активности Уставног суда су биле ограничене.

Јануар

Међународне активности Уставног суда у 2020. години започеле су у Стразбуру, учешћем судије Гордане Ајншпилер Поповић на традиционалној свечаности која је 31. јануара 2020. године, поводом почетка нове судске године, одржана у Европском суду за људска права. У оквиру свечаности је одржан семинар посвећен 70. годишњици потписивања Европске конвенције - *Конвенција као живи инструмент - 70 година*. На семинару је указано да се 25. априла 1978. године Европски суд за људска права први пут изричито позвао на Конвенцију као на живи инструмент, у пресуди *Tyler против Уједињеног Краљевства*, представка број 5856/72. Семинар је био фокусиран на три кључна подручја: родна равноправност, животна средина и наука и технологија.

Фебруар

Председник Уставног суда Снежана Марковић учествовала је у раду Међународне конференције „Уставна правда и реакција друштва: када се решења Уставног суда не поклапају са већинским мишљењем у друштву“ која је, 20. фебруара, одржана у Кишињеву, у Молдавији. На почетку конференције уприличен је сусрет председника Републике Молдавије Игора Додона са председницима уставних судова, учесника конференције. Конференцију је организовао Уставни суд Републике Молдавије, поводом обележавања 25 година тог суда.

Март

Међународна активност Уставног суда настављена је 2. марта 2020. године, када је Уставни суд посетио председник Европског суда за људска права Linos-Alexandre Sicilianos, са судијом тог суда из Републике Србије, др Бранком Лубардом. Ово је била прва посета председника Европског суда за људска права српском Уставном суду и то управо у години у којој се обележавао веома значајан јубилеј - 70 година Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. Том приликом размењена су искуства о примени Европске конвенције и утицају праксе Европског суда за људска права на праксу Уставног суда. Истакнут је значај дијалога међу судијама, а посебна пажња је поклоњена Мрежи највиших судова, чији је Уставни суд један од чланова (у време посете, Мрежа је окупљала 86 судова из 39 држава).

Само неколико дана након посете председника Европског суда за људска права Уставном суду, суочили смо се са здравственом кризом без преседана, која се проширила практично на цео свет. Ипак, и у таквим условима, настављено је са бројним активностима међународне сарадње, уз одговарајућа нужна прилагођавања.

Јун

Председник Уставног суда Снежана Марковић учествовала је, 11. јуна, у видео састанку председника уставних судова Босне и Херцеговине, Црне Горе, Северне Македоније и Словеније. На састанку је било речи о начинима функционисања и рада уставних судова у условима пандемије. Учеснике састанка председник Уставног суда упознала је са мерама које је Уставни суд предузео за спречавање ширења заразне болести COVID-19, организовањем рада у Уставном суду за време ванредног стања, о поднетим иницијативама којима се оспоравају закони, одлуке, уредбе и наредбе донете у току ванредног стања, као и уставне жалбе, у поступцима у којима су примењиване неке од уредби и наредби. Председник Суда је нагласила да Уставни суд није прекидао рад за време ванредног стања, да је, у том периоду, обрађено више од 1.500 предмета, да од 11. маја Уставни суд ради у редовном режиму и да се седнице одржавају од 12. маја 2020. године.

Заменик председника Уставног суда др Милан Шкулић примио је, 19. јуна, у Уставном суду, делегацију Специјалне мисије ОЕБС-а за процену спровођења избора (ODHIR), за парламентарне изборе у Србији, коју је предводила шефица Мисије Urszula Gasek.

Октобар

Заменик председника Уставног суда др Милан Шкулић и судије Уставног суда др Наташа Плавшић и др Владан Петров учествовали су у раду Седмог регионалног форума о владавини права за Југоисточну Европу који је, 16. и 17. октобра 2020. године, одржан у Београду. Тема Форума је била пандемија вируса COVID-19 и права заштићена Европском конвенцијом о људским правима. Заменик председника Уставног суда др Милан Шкулић је отворио Форум и поздравио учеснике.

Председник Уставног суда Снежана Марковић, заменик председника др Милан Шкулић и судија Уставног суда др Тијана Шурлан састали су се, 20. октобра, у Уставном суду са амбасадором Краљевине Холандије у Републици Србији Хилес Бесхор Плухом. На састанку је председник Уставног суда упознала амбасадора са надлежностима Уставног суда, саставом и начином избора судија, начином рада Суда, као и са активностима Суда у оквиру међународне сарадње. Заменик председника Уставног суда др Милан Шкулић информисао је амбасадора о надлежностима

Уставног суда у области нормативне контроле, док је судија др Тијана Шурлан говорила о учешћу судија Уставног суда у међународним и стручним скуповима.

Новембар

Председник Уставног суда Снежана Марковић учествовала је у раду скупа „Европска конвенција о људским правима - 70 година унапређивања људских права“ који је, 4. новембра, одржан у Ректорату Универзитета у Београду. На скупу је имала и излагање на тему „Европска конвенција о људским правима у Србији: утицај и изгледи“. У раду скупа учествовали су и заменик председника Уставног суда др Милан Шкулић и судија др Наташа Плавшић.

Председник Уставног суда Снежана Марковић и шеф Мисије Савета Европе у Београду Тобиас Флесенкемпер састали су се 17. новембра у Уставном суду. Председник Уставног суда је истакла да Уставни суд пажљиво прати праксу и одлуке Европског суда за људска права и да Европску конвенцију о заштити људских права и слобода и ставове суда у Стразбуру примењује у свом раду. Шеф Мисије Тобиас Флесенкемпер је предложио два правца у будућој сарадњи и то непосредну сарадњу Уставног суда са Европским судом за људска права у Стразбуру и реализацију пројеката у оквиру којих би се организовали симпозијуми судија ова два суда, као и обуке за саветнике Уставног суда.

Децембар

Председник Уставног суда Снежана Марковић и заменик председника др Милан Шкулић учествовали су, 11. децембра, у раду виртуелне Регионалне конференције уставних судова „Издвојена мишљења у уставним одлукама“. Председник Уставног суда је одржала излагање на тему „Издвојена мишљења у одлукама Уставног суда Републике Србије“. Организатори конференције су били Уставни суд Босне и Херцеговине и Немачка фондација за међународну правну сарадњу (IRZ).

IX

САРАДЊА СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА И УСТАНОВАМА

Сарадња са другим државним органима у 2020. години реализована је, као и претходних година, учешћем на стручним скуповима на којима су разматрана питања од значаја за заштиту људских права и слобода у Републици Србији, као и путем непосредних контаката у обављању редовних послова из уставне надлежности.

Уставни суд је у посматраном периоду доставио Државном правобранилаштву - Одељењу за заступање пред Европским судом за људска права 25 одговора са документацијом, информацијама и изјашњењима у вези са представкама против Републике Србије поднетим Европском суду.

Такође, настављена је сарадња са Заједничким саветом уставне правде Венецијанске комисије чији садржај је био: сачињавање извода из одлука и достављање извода и одлука Уставног суда за билтен и електронску базу података *CODICES*, као и припрема и достављање одговора на питања уставних судова, односно еквивалентних органа о националној регулативи и пракси у вези са различитим питањима. Због епидемиолошке ситуације у 2020. години није одржан редован годишњи састанак.

Уставни суд је и у 2020. години учествовао у раду Мреже највиших судова - *Superior Courts Network (SCN)*, пројекту Савета Европе и Европског суда за људска права, чији циљ је обезбеђивање ефикасне размене информација између Европског суда за људска права и националних судова о праву Европске конвенције, судској пракси Европског суда за људска права и праву и пракси држава чији судови су чланови Мреже. Због епидемиолошке ситуације, није одржан редован годишњи састанак, али непосредна комуникација обogaћена је вебинарима које је Мрежа организовала.

X

ЈАВНОСТ РАДА УСТАВНОГ СУДА

Јавност рада Уставног суда у 2020. години обезбеђена је објављивањем, на интернет страници Уставног суда, саопштења са седница, као и вести о поступању Уставног суда у појединим предметима, активностима које се односе на сарадњу са уставним судовима других земаља, учешћу на међународним конференцијама, стручним скуповима и сарадњи са другим државним органима. Такође, јавност рада омогућена је и комуникацијом са медијима.

Током 2020. године на интернет страници Уставног суда објављена су саопштења са седница Уставног суда и великих већа о исходу одлучивања у сваком појединачном предмету и то након завршетка седница, истог дана. Такође, објављено је и 27 информација о броју решених предмета на седницама малих већа.

На интернет страници Уставног суда објављене су и вести о раду и функционисању Суда, поступању у појединим предметима, о учешћу председника и судија Уставног суда у раду научних и стручних скупова, на састанцима са представницима других државних органа и организација, међународних организација, амбасадорима.

На интернет страници Суда објављен је и Информатор о основним подацима о раду Уставног суда захваљујући којем је јавност обавештена о питањима која се тичу организације и начина рада Уставног суда, финансирања и других питања од значаја за његов рад.

Такође, на интернет страници Суда објављен је и Билтен Уставног суда за 2019. годину, који представља драгоцен извор информација о раду Уставног суда.

Редовно информисање јавности омогућено је и објављивањем одлука Уставног суда у „Службеном гласнику Републике Србије“, као и објављивањем појединих одлука у другим службеним гласилима, на интернет страници Уставног суда, као и објављивањем уставносудске праксе и ставова у стручним часописима. Објављиване су и одлуке за које је Суд оценио да су од ширег значаја за заштиту уставности и законитости, и то у „Службеном гласнику Републике Србије“ и службеним гласилима у којима се објављују општи акти јединица локалне самоуправе.

Током 2020. године Уставном суду су поднета 74 захтева за слободан приступ информацијама од јавног значаја. Захтеве за слободан приступ информацијама подносили су: грађани - 56; медији - 2; невладине организације и друга удружења - 15; остали - 1. Структура поднетих захтева за слободан приступ информацијама је следећа: информације о предметима који се налазе пред Уставним судом или о раду Суда - 28; информације о предметима и копије докумената - 13; достава копија докумената - 25; представке и питања која немају својство информација од јавног значаја - 4; увид у списе предмета - 2; остало - 2. Сви захтеви поднети у 2020. години су и решени у тој

години, у роковима прописаним законом. Током 2020. године против Уставног суда није поднета ниједна тужба Управном суду.

XI

УСЛОВИ РАДА УСТАВНОГ СУДА

Успешно спроведена јавна набавка рачунарске опреме, као и развој, унапређење сигурности и поузданости информационог система, само су неке од бројних активности које су предузете у току 2020. године у циљу одржавања и несметаног функционисања информационог система кроз који се одвија целокупан рад Уставног суда. Посебно треба нагласити да су били обезбеђени сви технички предуслови за рад запослених који су, у условима проглашене пандемије, послове који су се односили на стручну обраду предмета, израду нацрта и предлога одлука и стручну обраду судске праксе обављали ван службених просторија Суда (рад од куће).

На плану заштите од заразне болести COVID-19, судијама и запосленима који су радили у просторијама Уставног суда обезбеђена су сва потребна заштитна средства (заштитне маске и рукавице, визире, средства за дезинфекцију руку и радних површина), те дата одговарајућа упутства о мерама превенције и начину и обавезности коришћења средстава. Такође, редовно је вршена дезинфекција унутрашњег простора зграде Уставног суда. Коначно, обезбеђени су заштитни паравани/боксови у сали за одржавање седница Уставног суда.

Поред тога, Уставни суд је настојао да током године унапреди свој библиотечки фонд. Прибављено је 66 нових стручних публикација (купљено 6, разменом добијено 60), које су од значаја како за рад на обради предмета, тако и у изради реферата за потребе учешћа на стручним скуповима.

XII

ЗАКЉУЧНЕ ОЦЕНЕ

Годину 2020. обележила је криза без преседана у новијој историји човечанства - пандемија заразне болести COVID-19. Уставни суд је настојао и успео да се прилагоди новонасталој ситуацији, с једне стране организујући рад у складу са мерама и препорукама државних органа, у циљу заштите здравља грађана, као и запослених у Управном суду, а с друге стране одржавајући континуитет у раду и остварујући све уставносудске надлежности у режиму рада примереном датим околностима. Уз све то, постигнути су веома добри резултати у смислу броја решених предмета, као и окончања поступака када су у питању предмети примљени ранијих година. То је омогућила велика посвећеност, ангажовање и изузетни напори судија и запослених у Стручној служби Уставног суда упркос ванредним околностима у којима се живело и радило, као и чињеници да је Уставни суд у целој 2020. години радио у непотпуном судијском саставу од 13 судија.

Када је реч о подацима изнетим у овом Прегледу рада, треба указати на чињеницу која је уочена и претходних година - да је надлежност Уставног суда у области индивидуалне заштите зајемчених права и слобода и даље доминантна. Изнети закључак заснован је на томе да су од укупног броја предмета у раду у 2020. години, 98,56% чинили предмети уставних жалби. Такође, неопходно је указати и на то да и

даље највећи број поднетих уставних жалби не испуњава процесне претпоставке за поступање јер се од Уставног суда тражи да поступа као суд треће, односно четврте инстанце, о чему говори претходно изнети податак да је од укупног броја решених предмета уставних жалби 62,19% окончано одбацивањем. Такође, као и претходних година, приметно је да је знатан број уставних жалби поднет против одлука судова опште и посебне надлежности, против којих, сагласно одредбама важећег процесног закона, није дозвољено изјављивање ванредних правних лекова (спорови мале вредности). Недостатак процесних претпоставки за поступање суда приметан је и у предметима апстрактне контроле.

С обзиром на претходно изнето, и у овој завршној оцени треба указати и на то да широка доступност уставносудске заштите не само у области оспоравања појединачних аката и радњи носилаца јавне власти у поступку по уставним жалбама, већ и могућност да свако поднесе иницијативу за оцену уставности и законитости било ког општег правног акта, подразумева и велики број захтева по којима нема основа за поступање Уставног суда. Наиме, за разлику од поступака који се воде пред судовима опште надлежности, у којима се ванредни правни лекови могу изјавити искључиво преко пуномоћника из реда адвоката, обавеза стручног заступања у поступку пред Уставним судом, према важећем законском решењу, није прописана, што управо доводи до тога да највећи број изјављених уставних жалби не испуњава процесне претпоставке за поступање Уставног суда, чиме се сужава простор да се Уставни суд благовремено и адекватно посвети решавању сложених питања. Са друге стране, свестан да сваки грађанин који се обрати Уставном суду очекује његово ефикасно деловање, Суд ће и у наредном периоду улагати максималне напоре да овим очекивањима изађе у сусрет. Ипак, Уставни суд истиче да уставносудски поступак има своје специфичности и да свака одлука Уставног суда производи последице које се не ограничавају само на конкретни уставни спор, те стога испитивање и разматрање спорних питања захтева подробну анализу, уз обавезу Уставног суда да примени и ставове и праксу Европског суда за људска права. Због тога одлучивање Суда у појединим предметима објективно захтева дуже време. Када се томе дода прилив предмета који је из године у годину велики, решавање предмета у кратком року не само да није објективно увек могуће, већ не би било ни пожељно у случајевима који, пре доношења коначне одлуке, захтевају подробну анализу и расправу о спорним питањима.

**ПРЕДСЕДНИК
УСТАВНОГ СУДА**

Снежана Марковић

**ПРИКАЗ
СТАТИСТИЧКИХ ПОКАЗАТЕЉА РАДА
УСТАВНОГ СУДА У 2020. ГОДИНИ**

Преглед донетих одлука о усвајању и одбијању уставних жалби у 2020. години по годинама пријема

Година	Укупан број пренетих у 2020. год.	Укупан број активираних предмета (преиспитивање)	Укупан број предмета у раду у 2020. год. по годинама пријема	Одлуке о усвајању				Укупан број усвајајућих одлука	Одлуке о одбијању		Укупан број одбијајућих одлука	Укупно донесених одлука	Решења		Укупно донесених решења	Решено на други начин				Укупно решено на други начин	Укупно решено уставних жалби у 2020. години	Укупно нерешено уставних жалби у 2021. години	
				одлука о усвајању уставне жалбе	одлука о усвајању и одбијању уставне жалбе	одлука о усвајању и одбацивању уставне жалбе	одлука о усвајању, одбијању и одбацивању уставне жалбе		одлука о одбијању уставне жалбе	одлука о одбијању и одбацивању уставне жалбе			решење о одбацивању уставне жалбе	решење о обустави поступка		спајање	пресигнација	уступљен	службена белешка				
пренос 2011.	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
пренос 2012.	1	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
пренос 2013.	16	0	16	0	0	2	0	2	0	0	0	2	10	1	11	0	0	0	0	0	0	13	3
пренос 2014.	19	1	20	3	1	2	0	6	2	0	2	8	7	0	7	0	0	0	0	0	0	15	5
пренос 2015.	72	2	74	4	3	4	0	11	4	2	6	17	26	0	26	0	0	0	1	1	44	30	
пренос 2016.	201	14	215	19	3	11	2	35	12	4	16	51	73	0	73	4	0	0	0	4	128	87	
пренос 2017.	2035	3	2038	375	14	109	1	499	44	21	65	564	810	9	819	178	5	0	2	185	1568	470	
пренос 2018.	6522	6	6528	291	10	26	0	327	18	5	23	350	2925	11	2936	55	9	0	0	64	3350	3178	
пренос 2019.	12644	1	12645	21	1	5	0	27	1	0	1	28	3601	19	3620	1774	24	0	0	1798	5446	7199	
Укупно пренос 2011-2019:	21511	27	21538	713	32	159	4	908	81	32	113	1021	7453	40	7493	2011	38	0	3	2052	10566	10972	
пријем 2020.			13164	8	0	1	0	9	1	0	1	10	45	1	46	1430	3	0	1	1434	1490	11674	
Укупно:			34702	721	32	160	4	917	82	32	114	1031	7498	41	7539	3441	41	0	4	3486	12056	22646	

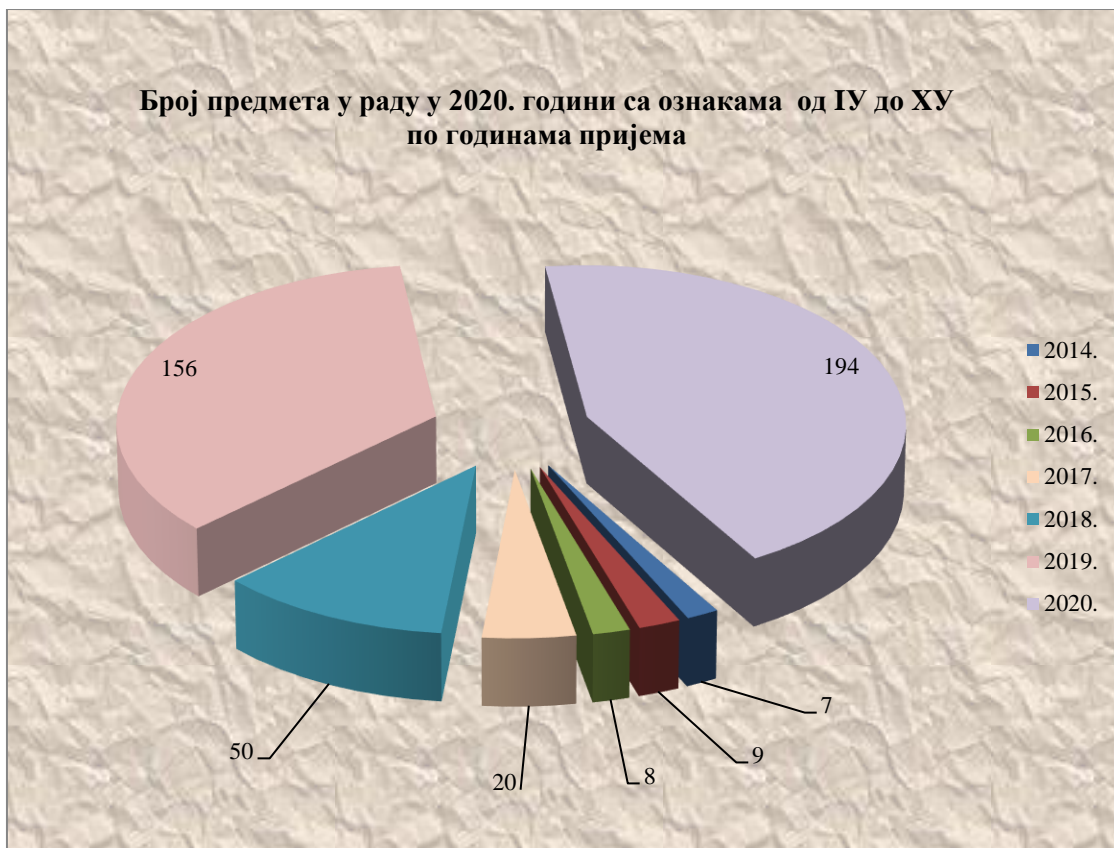
донесено одлука	1031
одлука о усвајању	917
одлука о одбијању	114
донесено решења	7539
укупно решено на седницама:	8570
сторно - решено на други начин	3486
Укупно решено од јануара 2020.	12056

остало нерешено:	22646

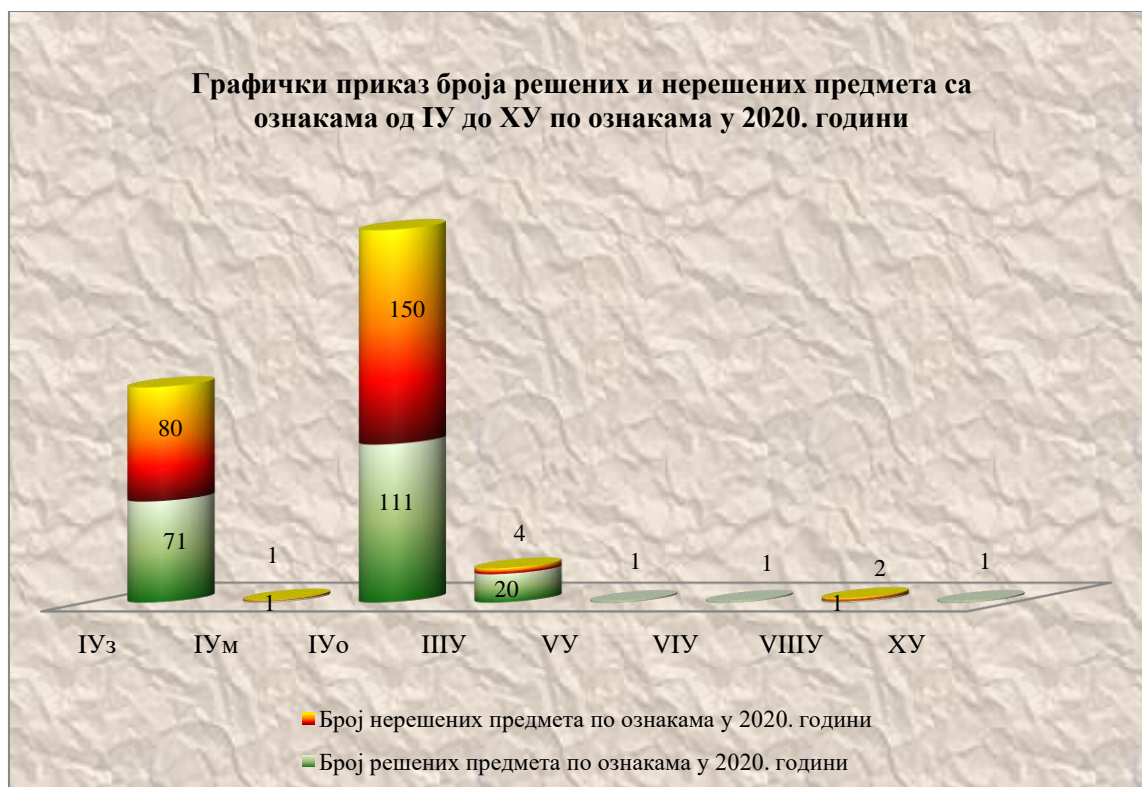
Утврђено повређено право	Година подношења уставне жалбе										Укупно утврђено повређеног права	
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
Право на обавештеност (члан 51. Устава)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Изборно право (члан 52. Устава)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Право на слободу окупљања (члан 54. Устава)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Право на имовину (члан 58. Устава)	0	0	0	2	3	13	119	24	9	9	179	
Право на рад (члан 60. Устава)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Право на правичну наквду за рад (члан 60. став 4. Устава)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Право на правну заштиту за случај престанка радног односа (члан 60. став 4. Устава)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Права детета (члан 64. став 3. Устава)	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	
Права родитеља (члан 65. Устава)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
Право на социјалну заштиту (члан 69. Устава)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Право на сталност судијске функције (члан 146. став 1. Устава)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Право на дом (члан 8. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Право на поштовање приватног и породичног живота (члана 8. Европске конвенције за заштиту људских права и слобода)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Укупно повређених права по годинама:	0	1	3	7	14	48	567	328	27	16	1011	

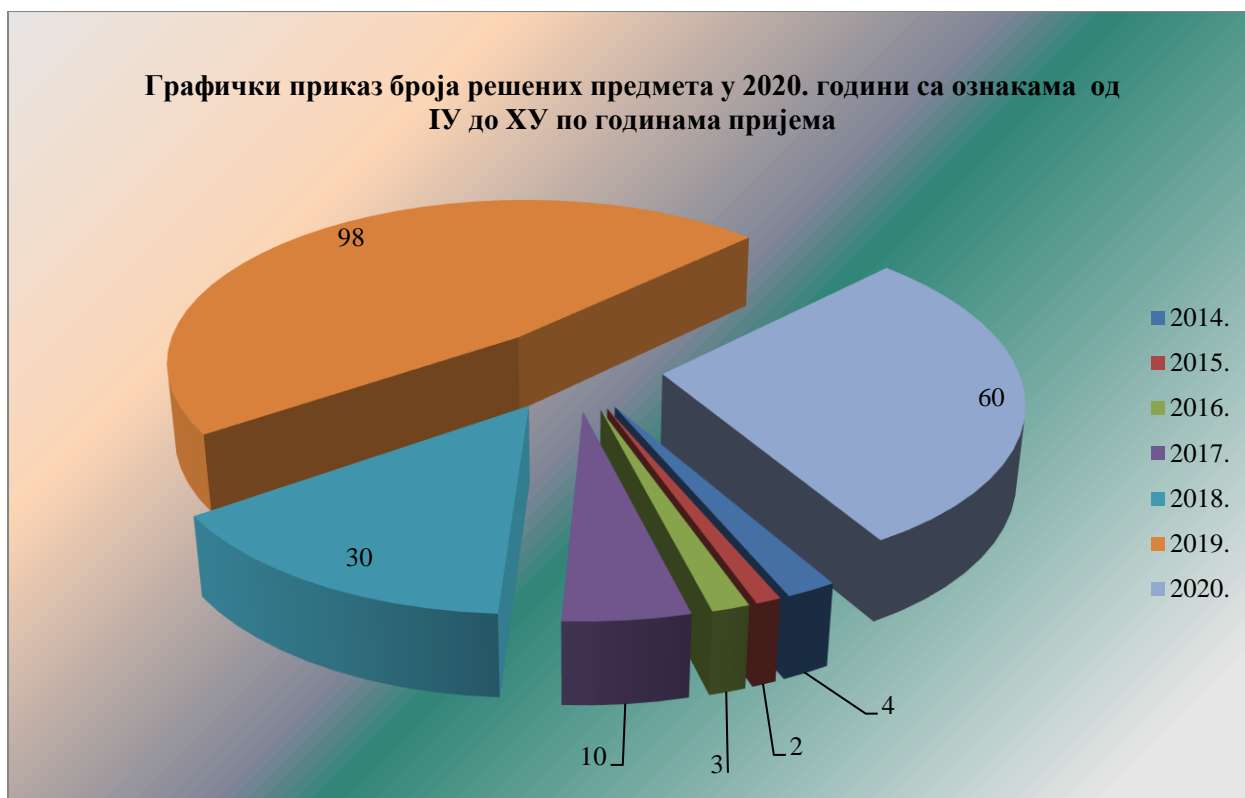
Ознака предмета	Број пренетих предмета из ранијих година (2014-2019)	Број примљених предмета у току 2020.	Укупно предмета у раду
IУз	91	60	151
IУм	1	1	2
IУо	142	119	261
IIIУ	14	10	24
VУ		1	1
VIУ		1	1
VIIIУ	2	1	3
XУ		1	1
Укупно:	250	194	444

Година пријема	Број предмета у раду у 2020. години са ознакама од IУ до ХУ по годинама пријема
2014.	7
2015.	9
2016.	8
2017.	20
2018.	50
2019.	156
2020.	194
Укупно:	444

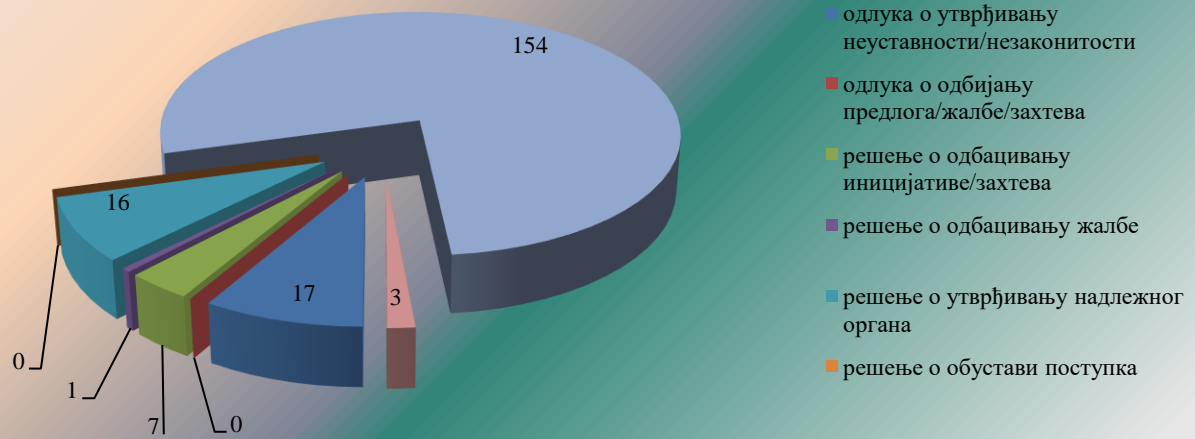

Ознака предмета	Укупно предмета у раду у 2020. години	Број решених предмета по ознакама у 2020. години	Број нерешених предмета по ознакама у 2020. години
IУз - предмети којима се оспоравају закони и други општи акти НС РС	151	71	80
IУм - предмети којима је оспорена уставност потврђених међународних уговора	2	1	1
IУо - предмети којима се оспоравају остали општи акти (јавних прдузећа, привредних друштава, политичких странака, синдиката, удружења грађана и колективни уговори)	261	111	150
IIIУ - предмети који се односе на решавање сукоба надлежности	24	20	4
VУ - предмети који се односе на захтеве за одлучивање о изборним споровима	1	1	0
VIУ - предмети који се односе на жалбе на одлуку о потврђивању мандата	1	1	0
VIIУ- предмети који се односе на жалбе против одлука ВСС о престанку судијске функције и жалбе против одлуке ДВТ о престанку јавнотужилачке функције	3	1	2
ХУ - предмети који се односе на друге послове утврђене Уставом и законом	1	1	0

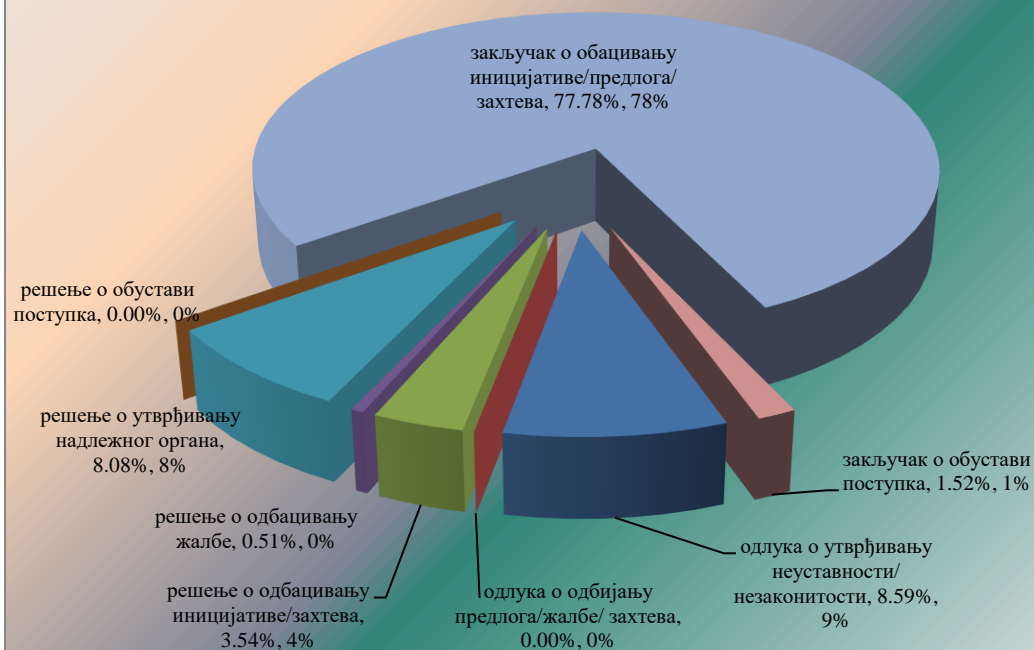
Година пријема	Број решених предмета у 2020. години са ознакама од ІУ до ХУ по годинама пријема
2014.	4
2015.	2
2016.	3
2017.	10
2018.	30
2019.	98
2020.	60
Укупно:	207

**Графички приказ решених предмета са ознакама од IУ до ХУ у 2020.
години по начину одлучивања**

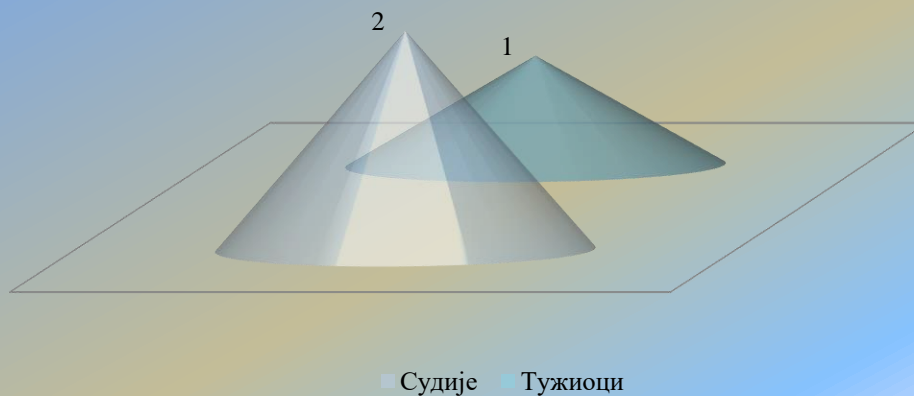
Начин одлучивања	Број донесених одлука/решења/закључака
одлука о утврђивању неуставности/незаконитости	17
одлука о одбијању предлога/жалбе/захтева	0
решење о одбацивању иницијативе/захтева	7
решење о одбацивању жалбе	1
решење о утврђивању надлежног органа	16
решење о обустави поступка	0
закључак о обацивању иницијативе/предлога/захтева	154
закључак о о обустави поступка	3

Графички приказ решених предмета са ознаком IУ до XU по начину одлучивања у 2020. години исказано у процентима у односу на укупан број решених предмета

Начин одлучивања	процент донесених одлука/решења/закључака
одлука о утврђивању неуставности/ незаконитости	8,59%
одлука о одбијању предлога/жалбе/ захтева	0,00%
решење о одбацивању иницијативе/захтева	3,54%
решење о одбацивању жалбе	0,51%
решење о утврђивању надлежног органа	8,08%
решење о обустави поступка	0,00%
закључак о обацивању иницијативе/предлога/захтева	77,78%
закључак о обустави поступка	1,52%
Укупно решено:	100,00%

Графички приказ укупног броја жалби против одлука ВСС о престанку судијске функције и жалби против одлуке ДВТ о престанку јавнотужилачке функције

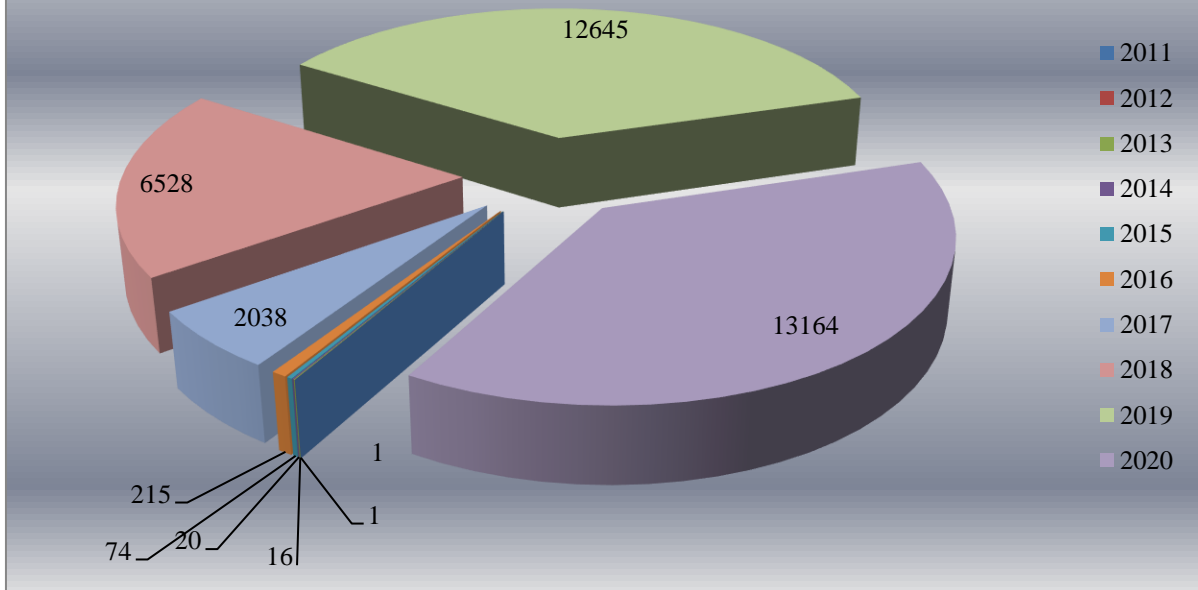
Жалбе против одлука ВСС о престанку судијске функције и жалбе против одлуке ДВТ о престанку јавнотужилачке функције	
Судије	2
Тужиоци	1
Укупно:	3

Графички приказ броја решених и нерешених жалби на одлуке ВСС о престанку судијске функције и жалби против одлуке ДВТ о престанку јавнотужилачке функције

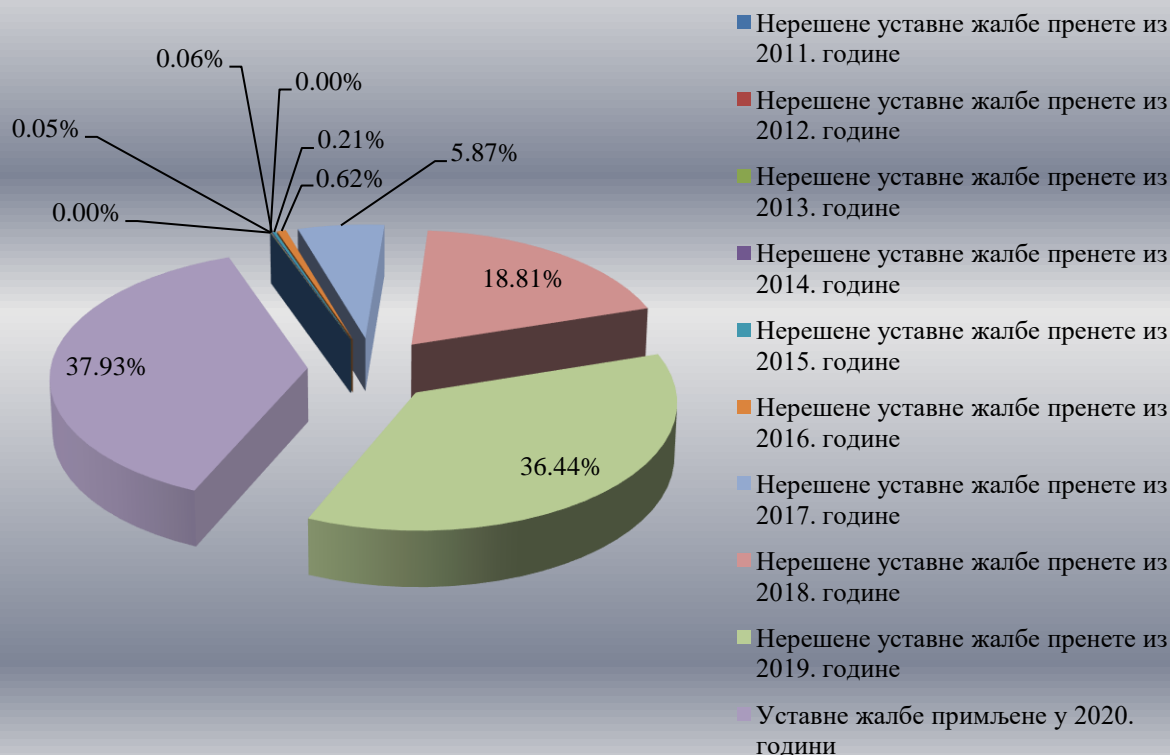
Жалбе против одлука ВСС о престанку судијске функције и жалбе против одлуке ДВТ о престанку јавнотужилачке функције	Број решених жалби у 2020. години	Број нерешених жалби у 2020. години
Судије	1	1
Тужиоци	0	1
Укупно:	1	2

Графички приказ укупног броја уставних жалби у раду по годинама у току 2020. године

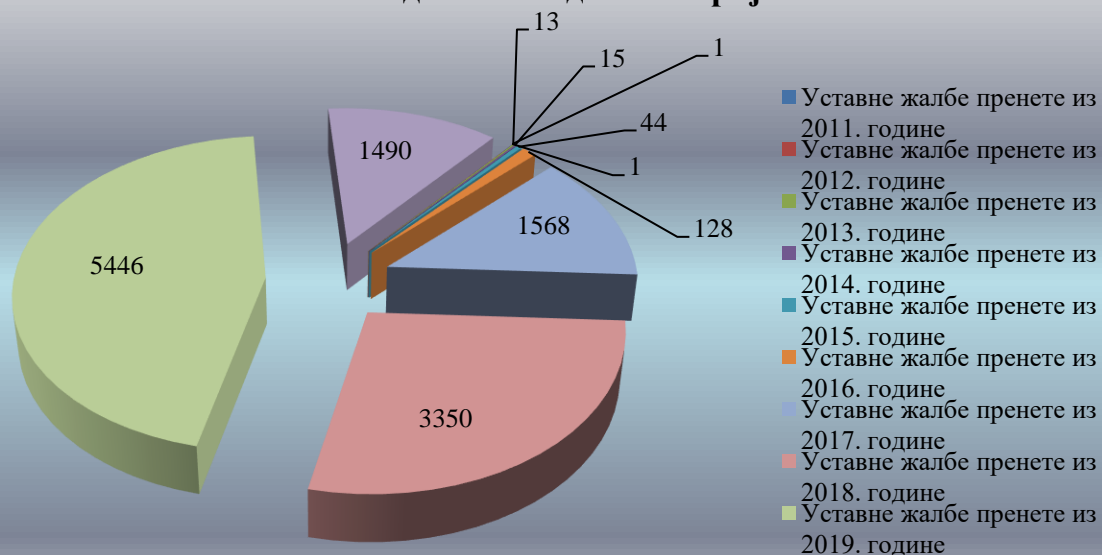
	Број уставних жалби у раду по годинама	
2011		1
2012		1
2013		16
2014		20
2015		74
2016		215
2017		2038
2018		6528
2019		12645
2020		13164

Графички приказ укупног броја уставних жалби у раду у 2020. години исказан у процентима

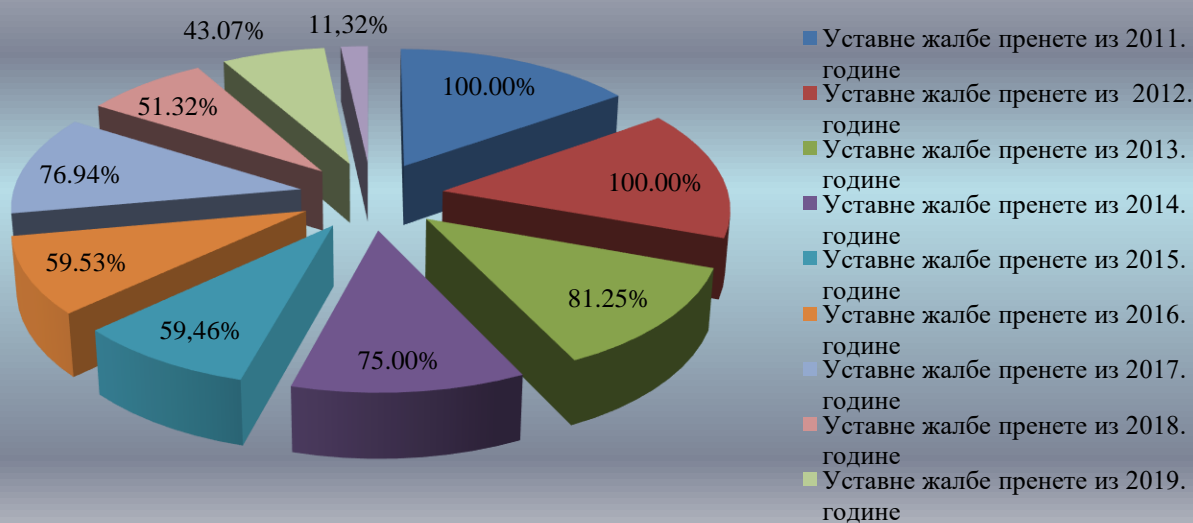
	Број нерешених уставних жалби	Број уставних жалби исказан у процентима у односу на укупан број предмета у раду
Нерешене уставне жалбе пренете из 2011. године	1	0,00%
Нерешене уставне жалбе пренете из 2012. године	1	0,00%
Нерешене уставне жалбе пренете из 2013. године	16	0,05%
Нерешене уставне жалбе пренете из 2014. године	20	0,06%
Нерешене уставне жалбе пренете из 2015. године	74	0,21%
Нерешене уставне жалбе пренете из 2016. године	215	0,62%
Нерешене уставне жалбе пренете из 2017. године	2038	5,87%
Нерешене уставне жалбе пренете из 2018. године	6528	18,81%
Нерешене уставне жалбе пренете из 2019. године	12645	36,44%
Уставне жалбе примљене у 2020. години	13164	37,93%
Укупно уставних жалби у раду током 2020. године	34702	100,00%

**Графички приказ укупног броја решених уставних жалби у
2020. години по годинама пријема**

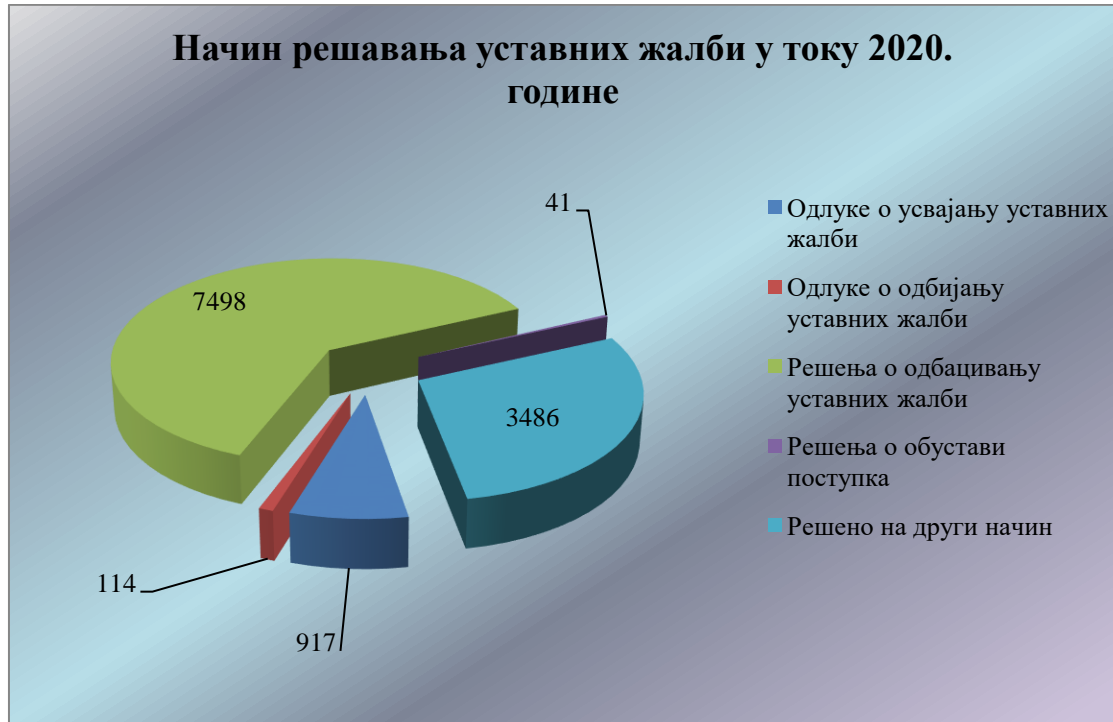

	Број решених уставних жалби у току 2020.
Уставне жалбе пренете из 2011. године	1
Уставне жалбе пренете из 2012. године	1
Уставне жалбе пренете из 2013. године	13
Уставне жалбе пренете из 2014. године	15
Уставне жалбе пренете из 2015. године	44
Уставне жалбе пренете из 2016. године	128
Уставне жалбе пренете из 2017. године	1568
Уставне жалбе пренете из 2018. године	3350
Уставне жалбе пренете из 2019. године	5446
Уставне жалбе примљене у 2020. години	1490

Графички приказ броја решених уставних жалби у 2020. години исказан у процентима у односу на укупан број предмета у раду по годинама пријема

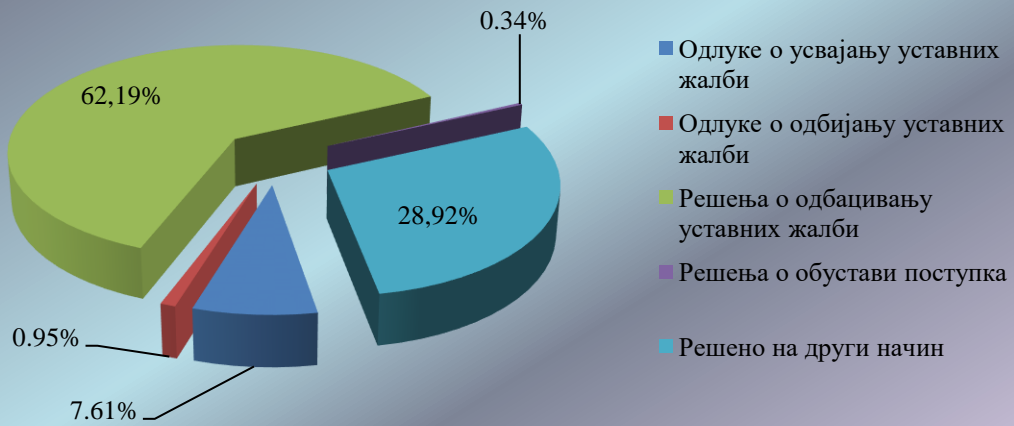

	Укупно уставних жалби у раду током 2020 . год.	Број решених уставних жалби	Број решених уставних жалби исказан у процентима у односу на укупан број предмета у раду
Уставне жалбе пренете из 2011. године	1	1	100,00%
Уставне жалбе пренете из 2012. године	1	1	100,00%
Уставне жалбе пренете из 2013. године	16	13	81,25%
Уставне жалбе пренете из 2014. године	20	15	75,00%
Уставне жалбе пренете из 2015. године	74	44	59,46%
Уставне жалбе пренете из 2016. године	215	128	59,53%
Уставне жалбе пренете из 2017. године	2038	1568	76,94%
Уставне жалбе пренете из 2018. године	6528	3350	51,32%
Уставне жалбе пренете из 2019. године	12645	5446	43,07%
Уставне жалбе примљене у 2020. години	13164	1490	11,32%
Укупно:	34702	12056	34,74%

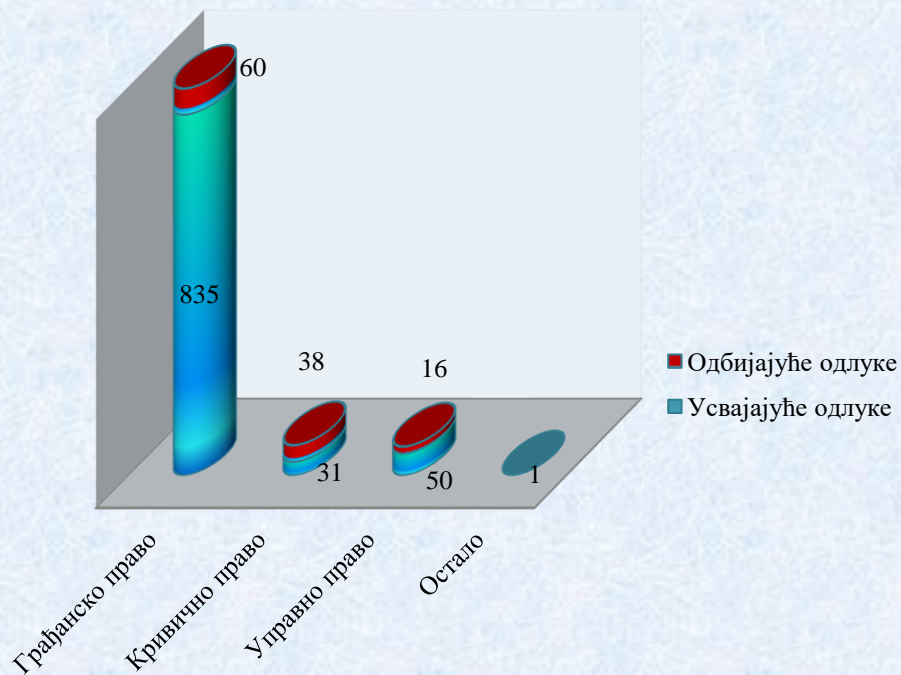
	Начин решавања уставних жалби у току 2020. године
Одлуке о усвајању уставних жалби	917
Одлуке о одбијању уставних жалби	114
Решења о одбацивању уставних жалби	7498
Решења о обустави поступка	41
Решено на други начин	3486

Графички приказ начина решавања уставних жалби у току 2020. године исказано у процентима

	Начин решавања уставних жалби у току 2020. године исказано у процентима
Одлуке о усвајању уставних жалби	7,61%
Одлуке о одбијању уставних жалби	0,95%
Решења о одбацивању уставних жалби	62,19%
Решења о обустави поступка	0,34%
Решено на други начин	28,92%

**Графички приказ броја донетих одлука по
уставним жалбама по областима права у 2020.
години**

Области права	усвајајуће одлуке	одбијајуће одлуке	Број донетих одлука по областима права у току 2020. године
Грађанско право	835	60	895
Кривично право	31	38	69
Управно право	50	16	66
Остало	1	0	1
Укупно решено уставних жалби у 2020. години	917	114	1031

САДРЖАЈ

I - УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	1
II - ПОСТУПАЊЕ СА ПРЕДМЕТИМА И ОСНОВНИ СТАТИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ..	2
III - РЕШАВАЊЕ ПРЕДМЕТА ИЗ УСТАВНОСУДСКЕ НАДЛЕЖНОСТИ	4
IV - НОРМАТИВНА ДЕЛАТНОСТ.....	10
V - ОДНОС УСТАВНОГ СУДА И НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.....	10
VI - ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКА УСТАВНОГ СУДА.....	10
VII - ОБЛИЦИ И МЕТОД РАДА УСТАВНОГ СУДА.....	11
VIII - МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА.....	12
IX - САРАДЊА СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА И УСТАНОВАМА	14
X - ЈАВНОСТ РАДА УСТАВНОГ СУДА.....	15
XI - УСЛОВИ РАДА УСТАВНОГ СУДА.....	16
XII - ЗАКЉУЧНЕ ОЦЕНЕ.....	16
ПРИКАЗ СТАТИСТИЧКИХ ПОКАЗАТЕЉА РАДА УСТАВНОГ СУДА У 2020. ГОДИНИ	18